

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 กล่าวว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก ในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่างๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนา การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ ปานกลาง ไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. ออนไลน์. 2560)

การจัดการศึกษาในประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนให้ทันต่อยุคสมัย เพราะการจัดการศึกษาประเทศใดก็ตามจะไม่สำเร็จลุล่วงไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ถ้าไม่มีหลักสูตรเป็นโครงสร้างและแนวทางในการศึกษาเพราะหลักสูตรเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่พัฒนาให้เกิดความเป็นคนที่สมบูรณ์ในตัวผู้เรียนทำให้สังคมได้พลเมืองดีตามที่ปรารถนา (สมทรง สุวพานิช. 2549 : 3) และเป็นหลักสูตรเปรียบได้กับแผนที่หรือเข็มทิศ ซึ่งออกแบบจัดทำเพื่อแสดงจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมและมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ฉะนั้นหลักสูตรจึงเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษา (มนตรี วงษ์สะพาน. 2554 : 43)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 29 กล่าวว่าให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน

องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรร ภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 16) กับวิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี เพื่อให้สอดคล้องกับยุคในปัจจุบันที่เศรษฐกิจ และสังคมในประเทศมีการแข่งขันสูงในเรื่องของการสร้างอาชีพ ภาวการณ์มีงานทำ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนาคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา. 2551 : 3) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงจำเป็นต้องกำหนดแผนปฏิรูปเพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษาให้มีความเข้มแข็งทันต่อการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อสนองตอบแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนา คือ ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทยในมาตรา 20 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ระบุว่า การอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดในสถานศึกษาของรัฐสถานศึกษาเอกชน สถานประกอบการหรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 12)

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อผลิตกำลังคนระดับฝีมือที่มีสมรรถนะวิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระได้ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกระบบ

และวิธีการเรียนได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ ตามความสนใจและโอกาสของตน ส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือเพื่อจัดการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบัน สถานศึกษา หน่วยงาน สถานประกอบการ และองค์กรต่าง ๆ ทั้งในระดับชุมชน ระดับท้องถิ่นและระดับชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562 : 1) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้วิทยาลัยในสังกัดฯ สามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นเองได้ โดยยึดกรอบมาตรฐานหลักสูตรอาชีวศึกษาที่กำหนดให้ผู้ผ่านการศึกษาหรือฝึกอบรม มีสมรรถนะที่ตรงตามมาตรฐานอาชีพ หรือมาตรฐานสมรรถนะในสาขาอาชีพ ตรงตามความต้องการของสาขาอาชีพ สถานประกอบการ ชุมชน จึงสอดคล้องกับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สาขาวิชาการโรงแรม ที่ผู้เรียนนั้นจะต้องศึกษาเกี่ยวกับงานด้านการโรงแรม เช่น งานแม่บ้าน โรงแรม การจัดดอกไม้ การจัดตกแต่งสถานที่ เป็นต้น ทำให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ พร้อมด้วยคุณธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ รวมทั้งสามารถประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จตรงตามสาขาวิชา

วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี เป็นวิทยาลัยแห่งหนึ่งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี มีการจัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับวิชาชีพระยะสั้น สอดคล้องกับอาชีพของประชาชนส่วนใหญ่ในจังหวัดที่ประกอบอาชีพในธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท และโฮมสเตย์ อยู่บริเวณรอบ ๆ แหล่งท่องเที่ยวที่อุดมสมบูรณ์ อาทิ หาดเจ้าหลาว หาดแหลมสิงห์ หมู่บ้านไร่แผ่นดิน น้ำตกพลิ้ว เป็นต้น และจากการที่รัฐบาลได้มีนโยบายในการแก้ปัญหาความยากจน จึงได้มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มนักเรียน นักศึกษา เป็นกลุ่มที่สามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ระหว่างเรียน เพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองได้อีกทางหนึ่ง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวคิดที่จะศึกษาและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดตกแต่งสถานที่เพื่อการประกอบอาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการโรงแรม และการท่องเที่ยว โดยโครงสร้างของหลักสูตรได้ปรับยืดหยุ่นให้สามารถใช้ได้กับนักศึกษาสาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว โดยใช้วิธีการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านโดยตรง นำมาปรับใช้เพื่อให้นักศึกษานั้นสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และใช้ในชีวิตประจำวันนั้น แต่การพัฒนาแบบและขั้นตอนยังไม่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาหลักสูตรที่จะช่วยให้นักศึกษานั้นเกิดความคิด และเห็นลำดับขั้นตอนได้อย่างชัดเจน ทำให้นักศึกษามีทักษะและความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดตกแต่งสถานที่เพื่อการประกอบอาชีพ อีกทั้งเยาวชนรุ่นใหม่ซึ่งมีความพร้อมและมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และจดจำและจะเป็นกำลังสำคัญ

ในการพัฒนาศักยภาพของชุมชน ตลอดจนพัฒนาอาชีพและสังคมของตน ส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาลัยกับชุมชน และเผยแพร่ความรู้ให้คงอยู่สืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดตกแต่งสถานที่เพื่อการประกอบอาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดตกแต่งสถานที่เพื่อการประกอบอาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติก่อนและหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดตกแต่งสถานที่เพื่อการประกอบอาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลสำหรับครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพ มีภาวะการมีงานทำระหว่างเรียน เพื่อสร้างรายได้ช่วยเหลือครอบครัวและเลี้ยงชีพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร และระยะที่ 2 การนำหลักสูตรไปใช้และผลการประเมินหลักสูตร มีดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

1. ประชากรที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่

- 1.1 ผู้บริหารวิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี จำนวน 1 คน
- 1.2 ครูสาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว จำนวน 2 คน
- 1.3 ผู้บริหารสถานประกอบการ จำนวน 5 คน
- 1.4 นักศึกษาสาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว จากวิทยาลัยการอาชีพนายายอาม

และวิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี จำนวน 126 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ผู้บริหารวิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี จำนวน 1 คน ครูผู้สอนสาขาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานประกอบการ จำนวน 5 คน และนักศึกษาสาขาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี จำนวน 15 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ระยะที่ 2 การนำหลักสูตรไปใช้และผลการประเมินหลักสูตร

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 2 วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีวศึกษาอาม จำนวน 32 คน และวิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี จำนวน 94 คน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รวมทั้งสิ้น 126 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ของวิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) 1 วิทยาลัย จากทั้งหมด 2 วิทยาลัย จำนวน 30 คน

ตัวแปรที่จะศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดตกแต่งสถานที่เพื่อการประกอบอาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อการเรียนตามหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดตกแต่งสถานที่เพื่อการประกอบอาชีพ

2.2 ทักษะปฏิบัติของนักศึกษาหลังเข้าอบรมหลักสูตร เรื่อง การจัดตกแต่งสถานที่เพื่อการประกอบอาชีพ

ขอบเขตเนื้อหา

หลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การจัดตกแต่งสถานที่เพื่อการประกอบอาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว มีเนื้อหาสาระที่ใช้ในการฝึกอบรมประกอบด้วย

1. ลายพื้นฐานจับจิบรอบโต๊ะ

2. ลายผีเสื้อ

3. ลายโบ

4. ลายเฟื่อง

5. ลายสับประรด

6. ลายต้นกล้วยไม้

7. ดอกตกแต่ง

8. ลายระย้า

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการฝึกอบรม เรื่อง การจัดตกแต่งสถานที่เพื่อการประกอบอาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการโรงแรม และการท่องเที่ยว เป็นหลักสูตรฝึกอบรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยจัดทำ มวลประสบการณ์ในด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะการปฏิบัติ ใช้กระบวนการเรียนรู้ แบบฝึกอบรม เพื่อนำไปพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด มีขั้นตอนในการ ดำเนินการ 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร และระยะที่ 2 การนำหลักสูตรไปใช้ และผลการประเมินหลักสูตร

หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดตกแต่งสถานที่เพื่อการประกอบอาชีพ หมายถึง การสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ เรื่อง การจัดตกแต่งสถานที่เพื่อการประกอบอาชีพ สำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว เพื่อให้นักศึกษาเกิดทักษะและความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ ทักษะในการประกอบอาชีพเป็นการหารายได้ระหว่างเรียน ซึ่งองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) โครงสร้าง 4) ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 5) ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม 6) การจัดกิจกรรมการอบรม 7) สื่อและวัสดุอุปกรณ์ 8) การวัดและประเมินผล 9) เนื้อหาของหลักสูตร 10) รายละเอียดของการจัดกิจกรรม 11) แผนการจัดฝึกอบรม และ 12) เอกสารประกอบหลักสูตร

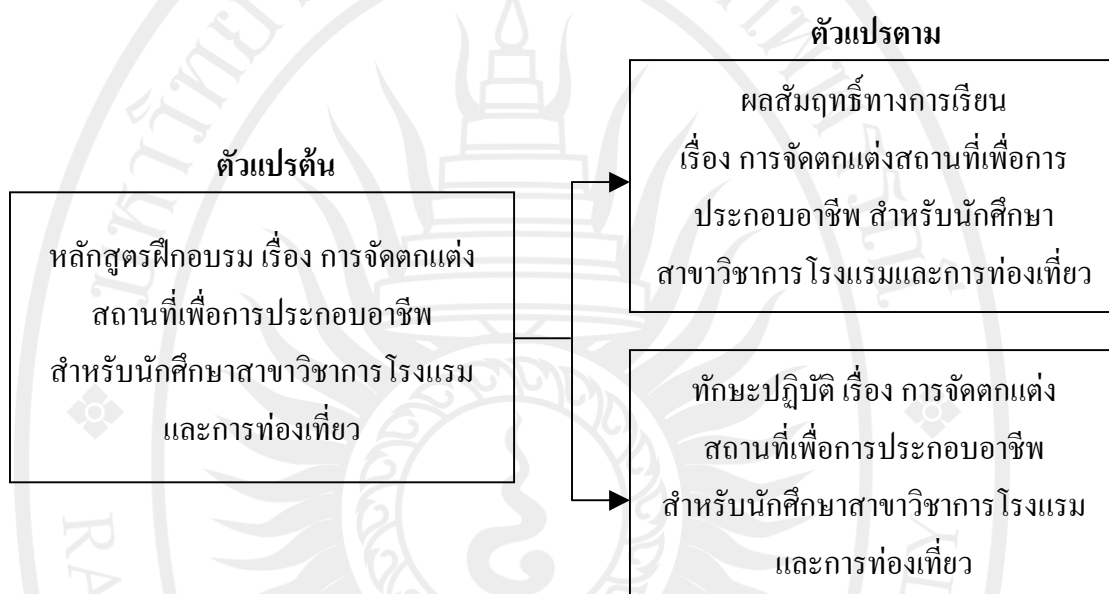
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากผลทดสอบที่วัดความรู้ความเข้าใจ ในเนื้อหาสาระที่ต้องอาศัยความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ตามหลักสูตร ฝึกอบรม เรื่อง การจัดตกแต่งสถานที่เพื่อการประกอบอาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการโรงแรม และการท่องเที่ยว ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ที่มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

ทักษะปฏิบัติ หมายถึง ทักษะปฏิบัติความสามารถในการจัดตกแต่งสถานที่เพื่อการ ประกอบอาชีพ และได้จากการปฏิบัติจนเกิดทักษะการสร้างสรรค์รูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างชำนาญ มีความประณีตโดยมีการประเมินในด้านความคล่องแคล่ว ความคิดสร้างสรรค์ ความประณีต สวยงาม และความร่วมมือ

การจัดตกแต่งสถานที่ หมายถึง เนื้อหาสาระที่ใช้ในการสร้างสรรค์รูปแบบของการจับผ้า ด้วยการนำผ้ามาจับจีบให้เป็นลวดลาย ได้แก่ การจับจีบผ้าลายพื้นฐาน การประยุกต์ลายพื้นฐาน ตั้งแต่ 2 ลายขึ้นไป และการสร้างสรรค์ลายใหม่ เพื่อจัดตกแต่งโต๊ะตามแบบสากล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดตกแต่งสถานที่เพื่อการประกอบอาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาที่ฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดตกแต่งสถานที่เพื่อการประกอบอาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักศึกษาที่ฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดตกแต่งสถานที่เพื่อการประกอบอาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยวมีทักษะปฏิบัติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน